

**Oświadczenie złożone
przez senatora Jarosława Obremskiego
na 40. posiedzeniu Senatu
w dniu 3 października 2013 r.**

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Jednym z podstawowych źródeł dochodów samorządów wszystkich szczebli są udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych. Udziały stanowią około 20% ogółu dochodów samorządów oraz prawie 40% ich dochodów własnych.

Sumując wskaźniki procentowe udziałów dla poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, można odnieść wrażenie, że ponad 50% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ponad 20% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych zasila budżety samorządów. Stwierdzenie to jest jednak prawdziwe tylko w przypadku podatku dochodowego od osób prawnych. W podatku dochodowym od osób fizycznych samorządom przysługuje udział w podatku pobieranym na zasadach ogólnych, to jest według stawek 18% i 32%, oraz w podatku od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości 19%.

Negatywne dla samorządów jest ograniczenie ich dochodów z udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych jedynie do niektórych form opodatkowania dochodów osób fizycznych. Samorzady nie mają udziału we wpływach z opodatkowania w sposób uproszczony przychodów osób fizycznych. Dotyczy to zarówno tak zwanego zryczałtowanego podatku stosowanego na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jak i ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz ryczałtu płaconego przez osoby duchowne, uregulowanych w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Dla samorządów szczególnie istotne jest pozbawienie ich udziału w zryczałtowanym podatku dochodowym pobieranym na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Samorzady nie mają więc prawa do udziału w podatku dochodowym pobieranym między innymi od dochodów kapitałowych, od zbycia papierów wartościowych, od wygranych w konkursach i grach, od praw autorskich i praw pokrewnych, a także od podatku płaconego przez osoby będące w składach zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych oraz podatku płaconego od kontraktów menedżerskich.

Inna jest sytuacja odnośnie do udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych. W tym przypadku samorządom przysługuje udział w 100% wpływów z tego podatku, niezależnie od tego, czy płacony jest on na zasadach ogólnych, czy w ramach zryczałtowanego podatku dochodowego. Inaczej niż w przypadku udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, dla udziału samorządów nie ma znaczenia forma podatku dochodowego od osób prawnych.

Co więcej, biorąc pod uwagę zakres przedmiotowy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, opodatkowaniu nie podlegają przychody z działalności rolniczej. Wobec zapowiadanego objęcia dochodów z działalności rolniczej podatkiem dochodowym od osób fizycznych należy zdecydować, komu powinny przyspaść wpływy z tego tytułu: Skarbowi Państwa czy samorządom.

Chciałbym prosić o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania związane z opisanym tu problemem.

Dlaczego udziałem samorządów nie są wpływy ze zryczałtowanego podatku stosowanego na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych i ryczałtu płacowego przez osoby duchowne?

Jakie są straty samorządów spowodowane nieobjęciem udziałem wyżej wymienionych form opodatkowania dochodów osób fizycznych?

Na jakim etapie są prace legislacyjne związane z objęciem dochodów z działalności rolniczej podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz komu – Skarbowi Państwa czy samorządom – przypadną wpływy z tego źródła podatkowego?

Jarosław Obremski